

Sabor Sindikata željezničara Hrvatske na svojem VI zasjedanju donio je:

Program rada Sindikata željezničara Hrvatske 2006.-2010.

I. Uvod

Sindikata željezničara Hrvatske okuplja različita zanimanja unutar holdinga Hrvatskih željeznica i kompanija kojima je osnivač HŽ.

Glavni cilj ovog Programa je jačanje naše snage kao beskompromisne i poštene organizacije koja se bori za ostvarivanje jasnih ciljeva i zadataka prihvaćenih od članstva koje predstavlja.

Misija i svrha postojanja Sindikata željezničara Hrvatske bila je i ostala:

- **poboljšati životni standard radnicima u poduzećima u kojima SŽH djeluje**
- **izboriti sigurnost (stalnost) radnog mjesta**
- **utjecati na poboljšanje ekonomske i socijalne pravde**

II. Programski ciljevi

Programski ciljevi obuhvaćaju zbir usmjerenja u našem daljnjem radu sa točno određenim zadaćama, rokovima i tijelima zaduženim za njihovo provođenje.

Programski ciljevi SŽH su:

- 1. Jačanje Sindikata**
- 2. Djelotvornije korištenje instituta radničkih vijeća, odnosno sudjelovanja radnika u odlučivanju.**
- 3. Osiguranje poštivanja svih zakonskih propisa i postignutih sporazuma od strane poslodavca i rad na poboljšanju postojećih.**
- 4. Participiranje u upravljanju kompanijama u kojima djeluje SŽH.**
- 5. Jačanje međusindikalne solidarnosti.**
- 6. Izgradnja političke snage Sindikata.**

II. 1. Jačanje Sindikata

Sindikata je jak onoliko koliko je brojno i jako članstvo koje predstavlja. Radi toga sva naša nastojanja moramo nužno podrediti interesu članstva kao zbiru pojedinačnih interesa svakog člana. Osim toga potrebno je procese i djelovanje unutar Sindikata prilagoditi činjenici neprestanog mijenjanja uvjeta i okruženja u kojem djelujemo.

Da bi to postigli potrebno je :

- a) **Pridržavati se osnovnih obaveza i odgovornosti u radu sindikalnih dužnosnika**
- b) **Učinkovito prezentirati rad Sindikata**
- c) **Poboljšati ustroj i financijsko poslovanje Sindikata**
- d) **Stalan rad na edukaciji članova i sindikalnih dužnosnika**
- e) **Rad sa interesnim grupacijama unutar Sindikata**

1. a) Osnovne obaveze i odgovornosti u radu sindikalnih dužnosnika

Svaki sindikalni dužnosnik mora se u svom radu rukovoditi činjenicom da je on tu radi članstva, a ne članstvo radi njega.

Upravo ta činjenica obavezuje sindikalne dužnosnike da:

- **Održavaju redovite veze sa radnicima bez obzira na sindikalnu pripadnost.**
- **Omoguće svakom pojedinom članu izražavanje svoga mišljenja**
- **Pokreću radnike na protivljenje svemu što ugrožava njihovu slobodu izražavanja unutar organizacije ili cjelokupnu samostalnost sindikata**
- **Rade na osiguranju maksimalne jednakosti, solidarnosti i jedinstva članstva bez obzira na zanimanje i položaj unutar kompanije**
- **Pokreću radnike na suprotstavljanje svim oblicima diskriminacije (spolne, obrazovne, vjerske...) i svakom pokušaju ugrožavanja i nepoštivanja ljudskih prava i sloboda**

Cilj rada svakog sindikalnog dužnosnika mora biti :

- **dostupnost informacija svakom članu sindikata**
- **uvažavanje mišljenja svakog člana sindikata**
- **stvaranja osjećaja sigurnosti kod svakog člana**
- **stvaranje osjećaja važnosti svakog člana, zato jer je član Sindikata željezničara Hrvatske**

1. b) Prezentiranje rada sindikata

Kako bi učinili SŽH što atraktivnijim za učlanjenje potrebno je nastaviti razvijanje svih oblika prezentacije sindikalnog rada.

Nužno je nastaviti sa marketingom sindikalne borbe kroz prezentiranje svih pa i najmanjih rezultata sindikalnog rada (lecima, plakatima, brošurama, sindikalnim vijestima...). Vijesti SŽH prepoznate su kao jedno od jačih kanala komunikacije sa članovima te se i nadalje mora raditi na njihovoj vizualnoj i sadržajnoj kvaliteti .

Web stranica SŽH kao jedna od najboljih sindikalnih web stranica mora zadržati svoju ulogu kvalitetnog i brzog informiranja svih zainteresiranih za rad SŽH.

Prema provedenoj anketi i nadalje je najvažniji neposredni kontakt sindikalni dužnosnik – član. Zbog toga je potrebno da ustrajemo na već prije postavljenim zadaćama. Glavni sindikalni povjerenik obilazi radna mjesta u sjedištu podružnice minimalno jedanput tjedno, a dislocirana radna mjesta ovisno o veličini podružnice, ali najmanje jedanput tromjesečno. Sindikalni povjerenici članovi Predsjedništva u suradnji sa profesionalcima na njihovom području imaju za obavezu da podružnice koje predstavljaju u Predsjedništvu obidu najmanje jedanput polugodišnje. Članovi Izvršnog odbora moraju najmanje jedanput godišnje obići sve podružnice SŽH.

Uz sve navedeno potrebno je osmisliti ciljane kampanje učlanjenja te osigurati potrebna sredstva za ostvarenje toga cilja.

Za prezentiranje rada sindikata odgovorni su svi sindikalni dužnosnici SŽH.

1. c) Ustroj i financijsko poslovanje Sindikata

Radi novonastalih okolnosti podjelom HŽ-a nužno je u zadanim rokovima provesti promjene u ustroju predviđene Statutom SŽH.

U financijskom poslovanju nužno je uvesti financijsko planiranje kako na nivou centrale tako i na nivou podružnica.

Radi statutarnih promjena i mogućeg smanjenja sindikalnih dužnosnika koji svoj rad obavljaju u punom radnom vremenu potrebno je preispitati postojeći financijski pravilnik i prilagoditi ga novo nastalim prilikama.

Uvažavajući činjenicu da su materijalni zahtjevi sve veći i da snaga Sindikata u mnogo čemu ovisi o financijskim sredstvima kojima raspolaže nužan je domaćinski odnos prema financijama te pronalaženje alternativnih modela financiranja.

SŽH u narednom razdoblju mora nastaviti sa povećanjem sindikalne ponude članovima kroz osiguranje povoljnijih uvjeta: kredita, kupnje, izleta i sl. Posebnu pažnju treba posvetiti odmaralištima i hotelima u vlasništvu HŽ-a koji se mogu iskoristiti za pružanje mogućnosti jeftinijeg ljetovanja našim članovima.

Odgovornost za funkcioniranje ustroja leži na zamjeniku predsjednika Sindikata te na dopredsjednicima SŽH zajedno sa svim tijelima SŽH.

1. d) Edukacija članova i sindikalnih dužnosnika

Kako bi mogli odgovoriti svim zahtjevima koje se pred njih postavljaju svi sindikalni dužnosnici dužni su stalno se educirati.

Isto tako potrebno je izraditi kratkoročni (godišnji) i dugoročni (trogodišnji) plan sindikalne edukacije. U izradi plana edukacije posebni naglasak treba staviti na osposobljavanje vlastitih predavača. Vlastitim predavačima osiguralo bi se pojeftinjenje i omasovljivanje sindikalne edukacije.

Osposobljavanje naših članova ne smije se zaustaviti samo na sindikalnim temama već treba obuhvatiti širi spektar najraznovrsnijih tema koje su zanimljive članstvu (seminari iz informatike, škole stranih jezika, javno zagovaranje i sl.).

Kod realizacije plana osposobljavanja potrebno je uključivati nevladine organizacije te sindikalne asocijacije u koje smo uključeni. Nosioci sindikalne edukacije su sekcije mladih i žena uz stručno vodstvo voditelja za obrazovanje i Predsjedništva SŽH.

Voditelj obrazovanja dužan je zajedno sa vodstvom Sekcije mladih i Sekcije žena do kraja 2006. godine izraditi kratkoročni i dugoročni plan obrazovanja.

1. f) Rad sa interesnim grupacijama unutar Sindikata

U narednom razdoblju potrebno je daljnje unapređenje rada sa interesnim grupacijama u Sindikata.

Zbog toga je potrebno daljnje jačanje struktura mladih i žena kroz maksimalnu potporu i pomoć u njihovom radu od svih sindikalnih struktura.

Sekcije SŽH dužne su izraditi plan svog rada koji mora biti u skladu sa programskim ciljevima SŽH.

Za rad sa sekcijama zadužen je glavni tajnik sindikata, a sa povjerenicima sindikalnih cjelina zamjenik predsjednika SŽH, članovi predsjedništva za HŽ-Cargo i HŽ- putnički prijevoz i dopredsjednici SŽH.

II. 2. Djelotvornije korištenje instituta radničkih vijeća, odnosno sudjelovanja radnika u odlučivanju

Institut radničkih vijeća, ukoliko je radničko vijeće proizašlo iz sindikata, proširuje djelokrug rada sindikata te omogućuje sindikatu korištenje svih mogućnosti iz Zakona o radu u zaštiti prava svojih članova.

Stvaranjem novih poduzeća potrebno je aktivno se uključiti u formiranje novih radničkih vijeća odnosno imenovati sindikalne povjerenike u funkciji radničkih vijeća.

Da bi ostvarili zadani cilj potrebno je jačati ulogu radničkih vijeća kroz pružanje pune logističke potpore njihovom radu. To konkretno znači da je sindikat dužan raditi na promociji i edukaciji kako radničkih vijeća u cjelini tako i članova radničkih vijeća kao pojedinaca.

Uz promociju i logističku potporu radu radničkih vijeća isti tretman potrebno je pružiti koordinatorima i povjerenicima radnika za zaštitu na radu.

Obaveza iz ove točke leži na svim tijelima SŽH te članovima SŽH koji imaju mandate u radničkim vijećima i povjerenstvima radnika za ZNR.

II. 3. Osiguranje poštivanja svih zakonskih propisa i postignutih sporazuma od strane poslodavca i rad na poboljšanju postojećih

Jedan od ključnih segmenata rada Sindikata u narednom razdoblju mora biti osiguranje poštivanja svih zakonskih propisa i postignutih sporazuma od strane poslodavca i rad na poboljšanju postojećih.

Ono čemu trebamo posvetiti posebnu pažnju je primjena svih odredbi Kolektivnog ugovora pogotovo onih koje reguliraju korištenje godišnjih odmora i prekovremeni rad.

Zadovoljava činjenica da je Uprava HŽ-a i menadžment ovisnih kompanija deklarativno, a u velikom djelu i stvarno na stajalištu da se obaveze iz zakona i potpisanih sporazuma moraju poštivati.

Stvarni problem u praksi međutim predstavljaju podređeni službenici koji iz razno raznih razloga krše prava radnika. Takvim pojavama treba se suprotstaviti svim oblicima

sindikalne borbe pritom maksimalno koristeći institut radničkog vijeća i zakonske mogućnosti koje nam stoje na raspolaganju.

U razdoblju do narednog Sabora pred nama je obaveza sklapanja kolektivnih ugovora kojima ističe važnost. Cilj kod sklapanja novih i obnove postojećih kolektivnih ugovora mora biti zadržavanje svih postojećih prava radnika te povećanje cijene sata rada minimalno za rast troškova života. Prije sklapanja bilo kojeg kolektivnog ugovora nužno je savjetovanje i konzultacija sa svim grupacijama zanimanja na koje se kolektivni ugovor odnosi.

Ovdje je važno spomenuti potrebu za daljnjim radom na segmentu zaštite na radu i to u najširem smislu riječi. Tako je potreban stalan rad na osiguranju što boljih uvjeta rada naših članova. Problemu nedostatka zaštitne i službene odjeće i obuće koji se sada vuče iz godine u godinu također treba stati na kraj i to svim oblicima sindikalnog pritiska.

Kad govorimo o ZNR moramo spomenuti i staž sa uvećanim trajanjem za radnike izvršne službe. Obaveza SŽH je da najkasnije do završetka prijelaznog razdoblja iz Zakona o mirovinskom osiguranju (2008. godina) iznađe rješenje za staž sa uvećanim trajanjem (beneficiju). Naše opredjeljenje je da svim radnicima izvršne službe treba osigurati smanjenje dobne granice za ulazak u punu mirovinu.

Za praćenje i poštivanje zakona i sporazuma kao i za pokretanje novih inicijativa zadužena su sva tijela SŽH. Za kolektivne pregovore odgovorni su prije svega pregovarački timovi, a onda i Središnji odbor SŽH kao najveće tijelo između dva Sabora.

Za segment zaštite na radu odgovoran je glavni koordinator SŽH zajedno sa svim koordinatorima i povjerenicima radnika za ZNR

II. 4. Participiranje u upravljanju HŽ-om i kompanijama u kojima djeluje SŽH

Kako bi mogli ostvariti osnovne ciljeve rada Sindikata (poboljšanje životnog standarda i sigurnosti zaposlenja) nužno je potrebno zagovarati i raditi na izjednačavanju vrijednosti rada i kapitala.

S te točke gledišta participiranje u upravljanju poduzećima u kojima imamo članstvo nameće se kao potreba i nužnost. Participiranje u upravljanju znači da radnik-član sindikata ima pravo sudjelovati u donošenju odluka koji su bitni za opstanak njegovog radnog mjesta ali i poduzeća u cjelini.

Sudjelovanje u upravljanju poduzeću treba ostvariti kroz predstavnike radnika u nadzornim odborima svih novonastalih poduzeća nastalih podjelom HŽ-a kao i u svim poduzećima gdje SŽH ima većinu članova te socijalnim dijalogom na svim razinama poduzeća.

Svaki pokušaj izbjegavanja socijalnog dijaloga i samim time provođenja samovolje pojedinaca nužno je sankcionirati pojačanom sindikalnom aktivnošću: pismenim i usmenim prigovorima, pokretanjem sudskih postupaka protiv odgovornih osoba, napadom kroz medije, angažiranjem inspekcije rada, industrijskim akcijama i drugim sredstvima.

II. 5 Jačanje međusindikalne solidarnosti.

SŽH jasno stoji na stajalištu da je obaveza SŽH organizirati radnike i štititi njihove interese u svim poduzećima koje će proizlaziti iz osnovne i sporednih djelatnosti željeznice. Kako bi ispunio tu svoju obavezu SŽH će surađivati sa svim sindikatima unutar HŽ-a na ostvarenju interesa radnika koje predstavlja. Posebno je potrebno njegovati daljnje dobre odnose sa SIHŽ i STPVVHŽ na temelju potpisanih Sporazuma i Ugovora.

SŽH se mora nametnuti kao pouzdan partner na sindikalnoj sceni HŽ-a s ciljem stvaranja jednog i jedinstvenog sindikata na hrvatskim željeznicama.

SŽH kao priznati član ETF-a i ITF-a treba i nadalje njegovati rad u tim međunarodnim radničkim organizacijama te nastaviti povezivanje sa svim organizacijama koje mogu pridonijeti ispunjenju programskih ciljeva SŽH.

Jednom riječju nužno je potrebno osnaživanje ukupne sindikalne scene kako u poduzeću tako i u državi jer samo tako možemo biti djelotvorni u sprovođenju interesa naših članova.

II. 6. Izgradnja političke snage Sindikata.

SŽH se mora suočiti sa činjenicom da se strateške odluke za opstojnost željeznice donose u političkim krugovima. Kako bi utjecao na takve odluke SŽH mora stvarati lobije koji će zagovarati interese našeg članstva.

Sva tijela SŽH imaju obavezu senzibiliziranja javnosti za probleme željeznice te stvarati pozitivno ozračje javnosti sprem željeznice i željezničara.

U Zagrebu 10. listopada 2006.

Predsjednik SŽH